

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA

Incijalna radionica za JLS i partnere čiji su predlozi izabrani na LIP konkursu Faza 1

24. maj 2019.

priredile: Aleksandra Vladisavljević i Ivana Maksić

Ciljevi

- Zajedničko podsećanje šta bi trebalo da bude rezultat vašeg rada ova 4 meseca
- Osvrt na predloge projekata i aktivnosti
- Smernice za rad
- Faktori uspeha
- Naša podrška
- Ugovaranje i tehnički detalji

Tražimo rešenja za oblasti

Unapređenje postojećih mera, usluga ili programa u lokalnoj zajednici od značaja za socijalno uključivanje osetljivih društvenih grupa u prioritetnim oblastima

Kreiranje/uspostavljanje novih inovativnih mera, usluga ili programa od značaja za društveno uključivanje socijalno isključenih grupa u prioritetnim oblastima

Nosilac aktivnosti:

JLS + organizacija civilnog društva

Ostali: svi relevantni lokalni akteri za oblast, ciljna grupa i krajnji korisnici i šira zajednica

FAZA 1 – Razvoj rešenja/a ne i njegovo sprovođenje u praksi

POČETNA POZICIJA

- Iskustvo rada u zajednici
- Razumevanje lokalnog konteksta
- Pokušaj rešavanja problema
- Nedovoljno podataka o potrebama ciljnih grupa/korisnika i komunikacija sa njima
- Svi rade u svom sektoru – nedovoljno razmene i prožimanja
- Poznavanje propisa i politika, a nekada su tu prepoznate i rupe
- Dobre i loše prakse drugih na rešavanju istog problema
- Limitirana sredstva

MEDJUREZULTAT vaših aktivnosti za koje ste dobili grant

- **Dobro razumevanje problema sagledavajući iz svih uglova**
- **Sagledavanje problema posebno iz ugla krajnjih korisnika ali i drugih ciljnih grupa**
- **Identifikovane potrebe**
- **Mapirani resursi koji postoje u zajednici za rešavanje problema**
- **Mapirani svi akteri koji su važni za sprovođenje i njihova potencijalna uloga**
- **Jasna slika šta je moguće**
- **Jasna slika šta je potrebno za promenu/sredstva, znanja, veštine, procedure/**

REZULTAT NA KRAJU 4. meseca

Predlog vašeg rešenja
unapređenje postojeće mere, usluge ili programa)
ili
uvođenje nove mere, usluge ili programa spremno za testiranje u praksi

REZULTAT 1
ima format za ovaj opis

Predlog projekta čija je svrha testiranje predloga rešenja u praksi (ovog gornjeg iz rezultata 1) –

REZULTAT 2
postoje formulari
isto kao sadašnja kompletna prijava

Razlika između razvoja i sprovođenja

FAZA RAZVOJA

- Osmislili ste:
  - šta ćete raditi
  - kako ćete raditi
  - zašto radite to što radite
  - sa kim
  - za koga
  - šta vam je za to potrebno
  - kako će izgledati proces, aktivnosti i procedure
- ALI ne krećete sa sprovođenjem
- U tom smislu **SVE vaše aktivnosti** za koje ste dobili grant treba da budu **u funkciji razvoja vašeg rešenja**, ako one to nisu sasvim, redefinišite ih prilikom sprovođenja

(primer: edukacija nastavnika - održite aktivnost ali ....)

Društvene inovacije su:

**prakse, procesi, proizvodi,
usluge, alati i metodologije**

ili kombinacije svega navedenog a sa ciljem da se odgovori na

**nezadovoljenu potrebu u društvu ili
društveni problem *na bolji način.***

Potreba za društvenim inoviranjem u Srbiji u oblasti socijalnog uključivanja

- Kvalitet **svakodnevnog života** nije unapređen, posebno za osetljive grupe
- Veliki broj struktturnih **društveno ekonomskih problema** i dalje postoji i produbljuje se
- Postojeće mreže **nedovoljno** efikasne
- **Nedostatak međusektorske saradnje** u zemljama i u regionu
- Resursi oskudni, a oni koji postoje neprepoznati, nevidljivi, zapušteni i nisu u funkciji razvoja i koristi za najveći broj građana
- Mnoga rešenja na probleme neuspešna, pre svega usled **nesagledavanja lokalnog/regionalnog konteksta**
- Domaća znanja u mnogim oblastima postoje, ali se na njih nedovoljno oslanjamo i/ili im nedovoljno verujemo
- Imamo veliki **socijalni kapital** koji nije pokrenut u korist razvoja

Društvene inovacije

Šta inicira inovacije

- Krize
- Uštede
- Loše pružene usluge
- Nove tehnologije
- Novi dokazi i saznanja

„rešenja koja rade“

Šta su preduslovi odnosno šta je ključno da nešto „radi“?

- Da je jasno koji se problem rešava
- Da „naleže“ na kontekst
- Da uzima u obzir dostupne resurse i koristi ih
- Da ima potencijal „učećeg“ tj. da se stalno unapređuje
- Da ima vreme (za razvoj, za pilotiranje i na kraju širenje)

Faktori uspeha

- Ljudi u centru
- Da se planirane aktivnosti dobro urade
- Da budete otvoreni da čujete, i da adaptirate vaš pristup u skladu sa saznanjima
- Da ne zaboravite nekog aktera
- Da dokumentujete saznanja
- Da date sebi i timu vremena i prostora da mislite
- Da tražite pomoć ako negde zapne

FAZA 1 – Razvoj rešenja

Zašto ovo radimo na ovaj način

- Pokušaj da se izađe iz ciklusa, od projekta do projekta
- Pokušaj da se promislili optimalno rešenje koje je sprovodimo baš u vašoj lokalnoj zajednici
- Vaše rešenje koje nalaže na situaciju u kojoj se nalazi vaša JLS i zajednica i u skladu sa kapacitetima i resursima

Zašto je ovo dobro

- Štedi moguće poteškoće u sprovođenju, koje nastaju usled ad hoc pristupa u kome nema prostora za detalje
- Odgovorno je prema resursima, korisnicima i zajednici
- Daje šansu novim idejama
- Daje šansu novom pristupu u starim idejama a kao rezultat iskustva i analize
- Veća je šansa za održivost
- Vodi vas u pravcu dobre uprave
- Daje vam priliku da uradite nešto u čemu će i drugi želeti da vas prate
- Ovaj način prepoznaće sistemske prepreke na čijem otklanjanju možemo posle zajedno da radimo

Važni koraci

Prepoznavanje problema

- „wicked ili složeni zapušteni problemi“
- mapiranje resursa za rešavanje
- Uključivanje ciljne grupe/korisnika i u boljem razumevanju problema i u pronalaženju rešenja
- Zajednica u akciji

Dobijanje nove ili dodatne perspektive kako bi problem ili deo problema mogao da se reši.

Namera nam je da podržimo JLS da u saradnji sa OCD pronađu rešenja za neki od problema u vašoj zajednici kad je u pitanju socijalna isključenost.

Pitanja?